రోగాలు - అనురోగాలు

- డా.కె.వివేకానంద మూర్తి

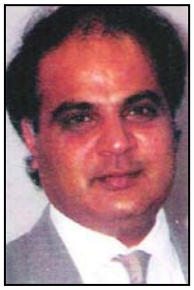

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

కలెక్టాఫీసు జంక్షన్‌లో అజంతా హోటల్ బస్‌స్టాండ్ దగ్గర నిలబడ్డాడు బాలరాజు. పంది మెట్ట పాహియాన్ పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు.

'ఆయన నిజంగా నాకు నాన్నే సార్' అన్నాడు బాలరాజుతో.

'అవును. నాకు తెలుసు' అన్నాడు బాలరాజు.

'కానీ నేను డిపార్ట్‌మెంటుకి ఏ ద్రోహం తల పెట్టలేదు సార్. అంతా ఆయన మిస్ అండర్‌స్టాండింగ్'

బాలరాజు ఏవిటన్నట్టు చూశాడు.

'కప్పలకు వైటమిన్ డి కావలంటూ ఆయనే కప్పల్ని ఫిజియాలజీ బ్లాకు టెరేస్ మీద వదిలాడు. అవి కప్పలు గదా - కప్పగంతులు వేసుకుంటూ జాలరిపేట వెళ్లిపోయాయి. వాటిని నేనే మాయం చేశాననే అపోహతో నన్ను వుద్యోగంలోంచి తీసేశారు.'

'అలాగా. సర్లే. జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు బాగానే వున్నావుగా.' అన్నాడు బాలరాజు.

'ఏదోలెండి. టేకవే బాగానే నడుస్తోంది. మీరోసారి మా రెస్టారెంటుకి రావాలి. నా చేతి చౌమీన్ తినాలి.'

'తప్పకుండా.'

'మీరెక్కడ వుంటున్నారో చెబితే నేను డెలివరీ కూడా చేస్తాను.'

'బీచ్ వొడ్డున. బాచిలర్స్ డెన్. హవామహల్ దగ్గరకొచ్చి అడిగితే చెబుతారు.'

'తప్పకుండా సార్' అని పాహియాన్ సంతోషం వెలిబుచ్చాడు.

అప్పలరాజు కిళ్లీ కొట్టుదగ్గర ఎవిఎన్ కాలేజీ హిస్టరీ శర్మగారు కబుర్లు చెబుతున్నారు. బస్‌కోసం వెయిట్ చేస్తున్న బాలరాజుని ఆయన పిలిచారు. 'ఇప్పుడే ఓ బస్సు వెళ్లిపోయింది. ఇంకో బస్సు రావడానికి టైము పడుతుంది. ఏవిటీ - మెడిసిన్ చదువుతున్నావా?'

'అవునండి.'

'నేను తెలుసుగా -'

బాలరాజు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

'నేనే. ఎవియన్ కాలేజీలో హిస్టరీ లెక్చరర్‌గా పనిచేసి రిటైరయ్యాను.'

'నమస్కారం సార్.'

'రా. యిలా కూచో' అని తను కూర్చున్న బెంచీ పక్కన చోటు చూపించారు.

బాలరాజు కూర్చున్నాడు.

'మీ మెడికల్ వాళ్లకి హిస్టరీ చెప్పరు కదూ.'

'మరేనండి.'

'పోన్లే, వాళ్లు చెప్పకపోయినా నువ్విలా వచ్చినప్పుడల్లా నీకు హిస్టరీ నేను అప్‌డేట్ చేస్తూ వుంటాను.'

'సరేనండి.'

'ఏవిటిలా సైలెంట్‌గా వున్నావ్?'

'సైలెంటేవీ లేదండి. పరీక్షలు దగ్గరకొస్తున్నాయండి.'

'ఏం ఫర్వాలేదు. చెంగ్రలావు పేటలో శ్రీ కనకమహాలక్ష్మికీ, డాల్ఫిన్స్ నోస్ దగ్గరున్న కొండమీద వెంకన్నకీ నమస్కారాలు పెట్టేసుకో. పరీక్షలు చులాగ్గా దాటేస్తావ్.'

'ఏమిటలా చూస్తావ్ - నే చెప్పింది అక్షరాలా నిజం.'

'ఆయ్. చర్మగారి మాట సత్తెవండి' అప్పలరాజు గొంతు కలిపాడు.

పాహియాన్ దగ్గరకు చేరాడు - శర్మగారికి నమస్కారం చేశాడు.

శర్మగారు - 'నువ్వు - నువ్వు పందిమెట్ట పాహియాన్‌వి కదూ. నువ్వు తెలీక పోడమేవిటీ - రా - రా' అన్నారు.

'మరయితే కనకమాలక్ష్మికీ, వెంకటేశ్వర స్వామికే దణ్ణం పెట్టుకుంటే పరీక్షలు పాసై పోవచ్చండీ?' అడిగాడు బాలరాజు.

'పోవచ్చేవిటయ్యా - పోయారు. చాలా కుర్రాళ్లు పాసైపోయారు. హిస్టరీ. హిస్టరీకి తేడాలుండవు.'

'అయితే తప్పకుండా దర్శనం చేసుకుంటానండి.'

'నువ్వు చేసుకోడం కాదు. నేను దగ్గరుండి చేయిస్తాను. ఇవాళ సాయంత్రం యిక్కడికే వచ్చెయ్. నువ్వు ఏ టైముకి వచ్చినా ఫర్వాలేదు. నేనిక్కడే వుంటాను. మరీ చీకటి పడేదాకా లేటు చెయ్యకు.'

'సరేనండి.'

'మరి నేను కూడా రానా సర్' అడిగాడు పాహియాన్.

'మీ దేవుడు బుద్ధుడు కదోయ్' అన్నారు శర్మగారు.

'అవునండి.'

'ఏవిటోయ్ - ఎప్పుడూ మఠం వేసుకుని అలా కూర్చునే వుంటాడు?'

'అవునండి. భార్యను వదిలేశాడండి మా బుద్ధుడు. అందుకని'

'భార్యను వదిలేయడానికీ, అలా కూర్చుని వుండి పోవడానికీ లింకేవిటి?'

'వెంకన్న స్వామి భక్తులకోసం రోజంతా నిలబడి శ్రమ పడతాడండి. టైరయిపోయాక ఆదిశేషువు మీద విశ్రమించి, భార్య లక్ష్మీ దేవి చేత కాళ్లు పట్టించుకుంటాడండి. పెళ్లాన్ని వదిలేసిన బుద్ధుడికి ఆ సౌకర్యం కుదరదు కదండీ. అంచేత అలాగే కూర్చుని వుంటాడు' అని వివరించాడు పాహియాన్.

'బాగా అన్నావ్ పాహియానే! మాలో వొకడివై మంచి జ్ఞానివైపోయావ్. చాలా సంతోషంగా వుంది. నువ్వు కూడారా! అంతా కలిసే వెళ్దాం' అని లేచారు హిస్టరీ శర్మగారు.

ఆ సాయంత్రం అనుకున్నట్టే అందరూ అజంతా హోటల్ దగ్గర కలిశారు.

బాలరాజు, హిస్టరీ శర్మగారు, పందిమెట్ట పాహియాన్ కలిసిన కాస్సేపటికి తానీషా కూడా కలిశాడు.

'ఏవయ్యా! నువ్వు కూడా వస్తున్నావా?' అని అడిగారు శర్మగారు.

'అవునండి. ఎనాటమీ పరీక్ష దగ్గర పడుతుంటే, యెందుకో దైవభక్తి పెరుగుతోందండి' అన్నాడు తానీషా.

అంతా కలిసి పదమూడో నెంబరు బస్సెక్కి రీడింగ్ రూమ్ దగ్గర దిగారు.

'ఈ హిందూ రీడింగ్ రూమ్ వాధ్వాన్ రాణీ సాహిబా 1917లో కట్టించారు - ఆమె తండ్రి మహారాజా గోడే నారాయణ గజపతిరావ్ గారి జ్ఞాపకంగా బారన్ పెంట్‌లాండ్ దీనికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు' అని రీడింగ్ రూమ్ చరిత్ర చెప్పారు హిస్టరీ శర్మగారు.

ముందుకి నడిచారు.

అంతా శ్రీ కనకమహాలక్ష్మి గుడికి వచ్చారు. అందరికీ అతి సులువుగా దర్శనమిస్తూ అమ్మవారు ఆ వీధి మధ్యలో అభయమిస్తోంది. అంతా కొబ్బరి కాయలు కొని కొట్టి నైవేద్యం సమర్పించుకున్నారు.

హిస్టరీ శర్మగారు మళ్లీ, 'ఈ దేవత 1912లో వొక బావిలో కనిపిస్తే తీసుకొచ్చి యిక్కడ ప్రతిష్ఠించారు. అప్పటి రాజాస్ ఆఫ్ విశాఖపట్నానికి యీవిడ ఆరాధ్యదైవం' అని అమ్మవారి ఆలయం గురించి చెప్పారు. దేవి దర్శనం అయ్యాక కదిలారు.

'అదుగో. ఆ యెదురుగా కనిపించేది ఘోషా హాస్పిటల్. 1894లో రాజా జీయెన్‌జీ రావుగారు నెలకొల్పి ప్రారంభించారు. 1949లో విక్టోరియా హాస్పిటల్‌గా పేరు మార్చారు. ఇది స్త్రీలకు ప్రత్యేకం' అని మళ్లీ వివరించారు శర్మగారు.

అంతా తలలు పంకిస్తూ విన్నారు.

నెమ్మదిగా టౌన్‌హాల్ రోడ్డులో నడుస్తూ బీచ్‌కి చేరారు.

హిస్టరీ శర్మగారు మళ్లీ చెప్పారు. 'ఈ టౌన్ హాల్‌కి బొబ్బిలి రాజావారైన వెంకట శ్వేతా చలపతి రంగారావు శంఖుస్థాపన 1901లో చేస్తే 1904లో డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టర్ కాంప్‌బెల్ బిల్డింగ్ పూర్తవగానే ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

'వైజాగ్‌లో వీధులన్నీ తెలిసినా యివన్నీ చూసినా వీటి కథ యిప్పుడే తెలుస్తోంది' అన్నాడు పాహియాన్.

'మీతో రావడం రియల్లీ మాకు యెడ్యుకేషన్ మాస్టారూ' అన్నాడు బాలరాజు.

అంతా బీచ్‌రోడ్‌లో డాల్ఫిన్స్ నోస్ వేపు నడకసాగించారు.

'కాస్త తలలు పైకెత్తి చూడండి. ఎదురుగా కనిపించే మూడుకొండల్లో ఓ కొండమీద శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామిగుడి, మరో కొండమీద కన్నె మరియమ్మ, ఆ పక్క కొండమీద మసీదు - అన్ని మతాలను కొండంత గౌరవిస్తుంది వైజాగ్ అని చెబుతున్నట్టు లేదూ - అంటూ విశాఖ ఔన్నత్యాన్ని శ్లాఘించారు.

అంతా గుడి దగ్గరకు చేరారు. గుడిమెట్లు యెక్కేముందు రెండు కాళ్లూ పోగొట్టుకున్న వొక బిచ్చగాడు 'బాబూ! ధర్మం' అన్నాడు. ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. బాలరాజు చిల్లర కోసం జేబు తడుముకుంటూ కాస్త తటపటాయించి దర్శనం తర్వాత తిరిగి వచ్చేటప్పుడు చూడొచ్చులే అనుకుని ముందుకి కదిలాడు.

'జనం బాగానే వున్నారు' అన్నాడు పాహియాన్.

'దర్శనం ఈజీగానే అవుతుంది కదు సార్' అడిగాడు తానీషా.

శర్మగారు మెట్లెక్కుతూ, 'మహరాజులా అవుతుంది. ఇదేవన్నా తిరుమల దర్శనం అనుకున్నావా? ఇక్కడ రికమెండేషన్ లెటర్స్, వి.ఐ.పి దర్శనాలు వుండవు. తిరుపతి కొండమీదలాగా భక్తుల్ని 'పోఫో' అని కుక్కల్ని తరిమినట్టు తరమరు. అక్కడ దేవుడెంత దయామయుడో సిబ్బంది అంత దయాహీనులు. మన వైజాగులో అలాంటి అరాచకం లేదు.' అని బదులు చెప్పారు.

దర్శనం దగ్గర బాలరాజుకి రేఖ కనిపించింది. అతని కంటి కాంతి హారతిలా వెలిగింది. ఆనందాతిశయంతో గోవిందా! గోవిందా! అన్నాడు. అంతా శ్రుతి కలిపి గోవిందా అన్నారు.

రేఖ, బాలరాజుని కొనకంటితో చూసింది.

ఆ చూపు బాలరాజుకి 'నీక్కాస్త భక్తికూడా వుందే' అన్నట్టుగా అగుపించింది.

శర్మగారి బృందమంతా దేవుడికి దణ్ణాలు పెట్టుకున్నారు. ఆశీర్వచనాలు అందుకున్నారు. దర్శనం పూర్తి చేసుకుని గుడిమెట్లు దిగారు. బాలరాజు ఆఖరిమెట్టుమీద ఆగాడు. అటూ యిటూ ఏదో వెదుకుతున్నట్టు చూశాడు.

'ఏవన్నా మర్చిపోయావా?' అని అడిగాడు తానీషా.

'లేదు. ఇందాక యిక్కడొక ముష్టివాడిని చూశాను. ఏవైపోయాడో' అన్నాడు బాలరాజు యింకా అటూయిటూ చూస్తూ.

'వాడేమైపోతే నీకెందుకు. నడు.' అన్నాడు తానీషా.

'కాదు ఇందాక వాడికి చిల్లర వేద్దామనుకున్నాను.. వెళ్లేటప్పుడు వెయ్యొచ్చులే అనుకున్నాను. ఇప్పుడు వాడు కనిపించడంలేదు. కాళ్లు లేకపోయినా యింతలో ఏవయ్యాడా అని?' - అన్నాడు బాలరాజు.

'సర్లే - వాడికి ప్రాప్తంలేదు. నడు' అన్నాడు తానీషా.

'వాడే దేవుడేమో!' అన్నాడు పాహియాన్.

'అవును. అతనే దేవుడు. ప్రాప్తం నాకే లేదు' అన్నాడు బాలరాజు.

'ఆ ఆలోచన చాలు దేవుడికి' అన్నారు శర్మగారు.

ప్రాణంతో కనిపించిన దేవుడిని వదిలేసి, పలకని రాతిదేవుడిని చూడాలనుకున్నాను కదా అనుకున్నాడు బాలరాజు.

'మనుషుల్లో దేవుడిని చూడడం మనిషి యెప్పుడో మానుకున్నాడు. ఆ స్పృహకోసమే యీ గుళ్ళూ, గోపురాలూ, చర్చి, మసీదులూ' అన్నారు హిస్టరీ శర్మగారు.

నలుగురూ తిరుగు ముఖం పట్టారు.

'విక్టోరియా విగ్రహం దగ్గర బస్సెక్కుదాం' అన్నాడు తానీషా. అంతా క్వీన్ విక్టోరియా పెవిలియన్ దగ్గర కొచ్చారు.

'ఈ విగ్రహాన్ని 1904లో రైటానరబుల్ కాంప్‌బెల్‌గారు ఆవిష్కరించారు. అకితం వెంకట జగ్గారావు జమీందారుగారు 1900 సంవత్సరంలో ఇంగ్లండుకి వెళ్లినప్పుడు ఆయనకు యీ రాణీగారి విగ్రహాన్ని బహూకరించారు' అని మళ్లీ చెప్పారు హిస్టరీ శర్మగారు.

'మీరు నిజంగా వాకింగ్ ఎన్సైక్లోపీడియా మాస్టారూ. మీ మాటలు వినడమే మాకు గొప్ప యెడ్యుకేషన్' అన్నాడు తానీషా.

వెలుగు బాగా తగ్గుతోంది. రోడ్డు పక్కన దీపస్థంభాలు యిక వెలిగించండి బాబూ అని మునిసిపాలిటీవారిని లైన్లో నిలబడి అడుగుతున్నట్టుగా వున్నాయి.

నలుగురూ బండి వాడి దగ్గర వేరుసెనగపప్పు కొనుక్కుని పదో నెంబరు బస్సెక్కారు.

హిస్టరీ శర్మగారు కృతజ్ఞతతో వికసించిన ముగ్గురి ముఖాలవేపు ఆప్యాయంగా చూశారు.

బస్సు కదిలింది.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments